

Ældre @ Sagen

VELKOMMEN TIL ÆLDREPOLITISK TEMADAG I D7/D8

TAMU CENTRET, Vordingborg
27. MAJ 2024

Rammen for indflydelsesarbejdet

Det lokale ældre-og sundhedspolitiske indflydelsesarbejde er en vedtægtsbestemt opgave for lokalafdelingerne.

§ 8.2 Lokalbestyrelsens opgave er at fremme Ældre Sagens formål bl.a. ved at:

- Arrangere medlemsaktiviteter og –arrangementer
- Forestå en social-humanitær indsats
- **Tale ældres sag overfor kommunen og andre myndigheder gennem en ældre- og sundhedspolitisk indsats**
- Forestå pressekontakt og kommunikation
- Fremme frivillige trivsel

Rammen

Det lokale ældre-og sundhedspolitiske indflydelsesarbejde er en vedtægtsbestemt opgave for lokalafdelingerne.

§ 11.1 Koordinationsudvalget er Ældre Sagens lokalpolitiske repræsentation og skal varetage:

- **Den lokale ældre- og sundhedspolitiske indsats, herunder pressekontakten**
- **Kontakten til de lokale myndigheder**

I de solitære afdelinger udpeger lokalbestyrelsen en ældrepolitisk koordinator eller en gruppe, som varetager det ældre- og sundhedspolitiske indflydelsesarbejde – på niveau med koordinationsudvalgene.

Rammen

I **strategien for 2023-2027** er det lokale ældre- og sundhedspolitiske arbejde ét af de tre skub, der skal sætte fokus på at forbedre hverdagen for ældre og seniorer.

1. skub:

Værdig sundhed, omsorg og pleje

Ældre Sagen arbejder målrettet for, at:

- Vi får stærk lokal indflydelse på ældre- og sundhedspolitikken i kommuner og regioner.
- Den nye ældrelov skal give en mere værdig ældrepleje.
- Sundhedsreformen skal sikre et godt, sammenhængende og nært sundhedsvæsen.
- Modvirke den stigende ulighed i sundhed.

Rammen

Målgrupper:

- Politikerne i byråd/kommunalbestyrelser og regionsråd – få etableret en god, kritisk og konstruktiv dialog med. Herunder sætte dem ind i vores politiske mærkesager. Kan også være en styrke i deres arbejde.
- De lokale medier
- Indbyggere i kommunen
- Andre aktører (frivilligorganisationer, fagforeninger, lokale handlende m.fl.)

Aktuelle ældre- og sundhedspolitiske temaer:

- Kommunale- og regionale budgetforlig (besparelser)
- Den kommende ældrelov (værdig ældrepleje)
- Det nære sundhedsvæsen (akut- og midlertidige pladser)
- Velfærdsteknologi og digitalisering (eksklusion af svage ældre)
- Rekruttering og fastholdelse af arbejdskraft i ældresektoren (civilsamfundets rolle)

Hvordan arbejder vi med det?

Vi arbejder konkret med 5 metoder/værktøjer:

- Dialog, relationer og samarbejdsaftaler med politikere og embedsmænd samt med Seniorråd og andre lokale aktører
- Pressearbejde
- Events – borgermøder, demonstrationer, oplysning i det offentlige rum
- Høringssvar og deltagelse i udviklingsarbejde
- Indsamler historier, oplevelser og cases om borgernes oplevelser af ældreplejen

Hvordan arbejder vi med det?

Rekruttering af de rette frivillige

- Lokalbestyrelserne skal løbende sikre, at de har frivillige, der ønsker at arbejde med det lokalpolitiske indflydelsesarbejde.
- Fokus på motivation, engagement og nysgerrighed på området.
- Gerne frivillige med indsigt i kommunale og lokalpolitiske forhold.
- Gerne frivillige der er minded for at indgå i dialog med lokale politikere og embedsmænd.
- Målrettet rekruttering til det ældre- og sundhedspolitiske – enten via prikke-metoden eller målrettet annoncering.

Hvordan arbejder vi med det?

Vi anbefaler, at I udarbejder en årsplan for det ældrepolitiske arbejde:

- Sekretariatet udarbejder og udsender en skabelon, der kan bruges i arbejdet med at beskrive en årsplan for det ældre lokalpolitiske arbejde
- Årshjul for kommunernes budgetprocesser
- Aktiviteter i Ældre Sagen
- Indsætte de aktuelle lokale initiativer
- Skabe et samlet overblik over årets ældrepolitiske gang

Aktuelle emner i budgetforslag op til forhandlinger budget 2024 (oversigt september 2023)

Kommune	Besparelser rengøring	Indførelse af robotstøvsugere som erstatning for hjælp til støvsugning	Andre besparelser
Lolland			Rammebesparelser plejeboligområdet
Guldborgsund	Fra rengøring hver 2. uge til hver 3. uge		Fjernelse klippekortsordning Lukning af et aktivitetstilbud for demensramte Reduktion af medarbejdere (forebyggende hjemmebesøg) Budget fysioterapi
Næstved			Ophør betaling for varelevering i.f.m. hjælp til indkøb Ophør kørsel for demensramte Ophør aktivitetstilbud
Køge	Nedbringe tid til rengøring hjemmeboende fra 45 til 30 min o.s.v.		Reduktion af klippekortsordning Reducere hygiejneindsatsen
Lejre	Fra rengøring hver 2. uge til hver 3. uge		Reduktion klippekortsordning Nedlæggelse af demenskoord.stilling
Faxe	Fra rengøring hver 3. uge til hver 4. uge	Implementering af robotstøvsugere	Tøjvask fra hver uge til hver 2. uge. Brugerbetaling kørsel til dagscentre Reduktion af medarbejdere på demensområdet

Dialog ved bordene

Start med en tænkepause på 2-3 minutter om følgende spørgsmål:

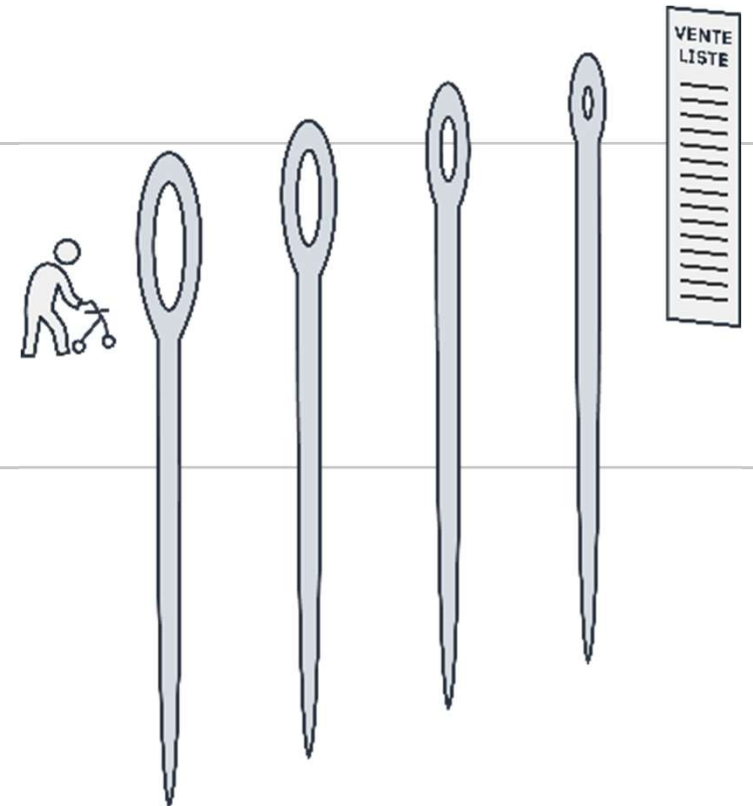
- Hvilke ældrepolitiske emner er I mest optaget af?
- Hvad hører I fra de ældre selv, deres pårørende og de frivillige om forholdene på ældreområdet?
- Har I haft succes med at tage besparelserne op i.f.m. budgetforhandlingerne, eller senere?

Drøft derefter hvert enkelt spørgsmål

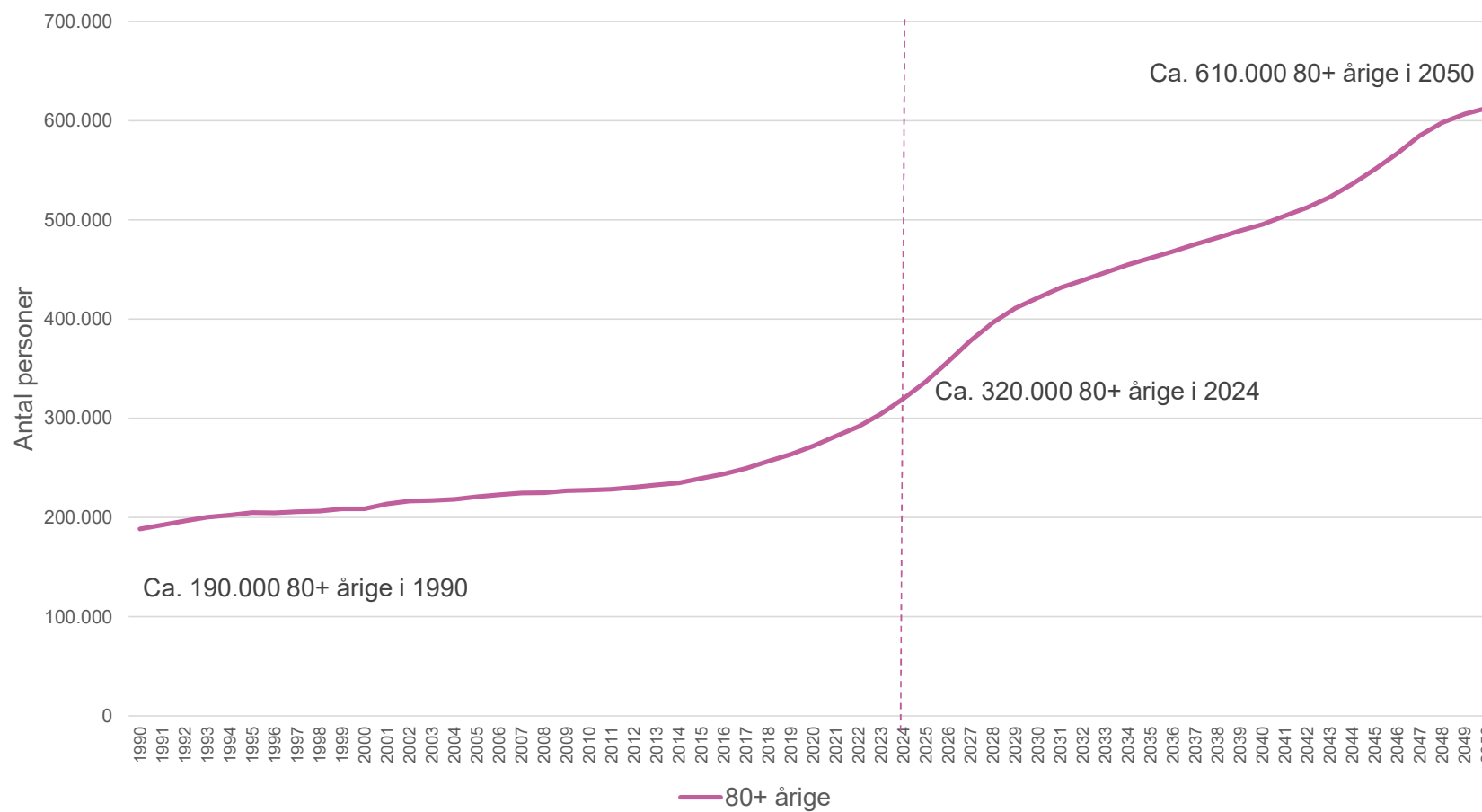
Fælles indsats

Fælles indsats om flere plejehjemspladser

- oplæg ved Per Tostenæs og Tina Hosbond

Vi bliver flere og flere ældre

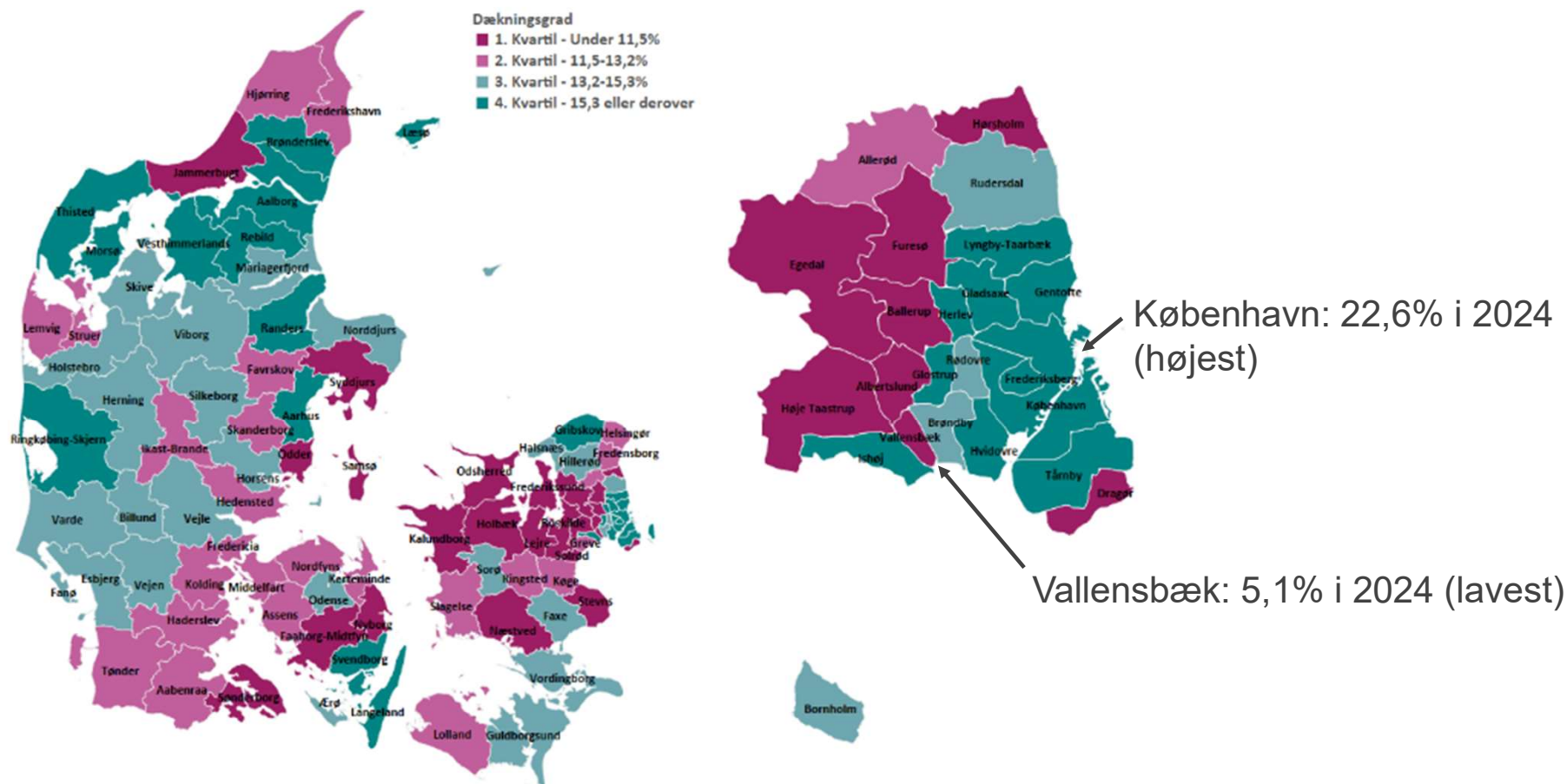
Kilde: Danmarks Statistik (statistikbanken.dk, BEFOLK1 og FRDK123)

Antal plejehjemspladser stort set uændret

Kilde: Antal pladser 2010-2022 er baseret på oplysninger fra Danmarks Statistik. Antal pladser i 2024 er baseret på udtræk fra Plejehjemsoversigten

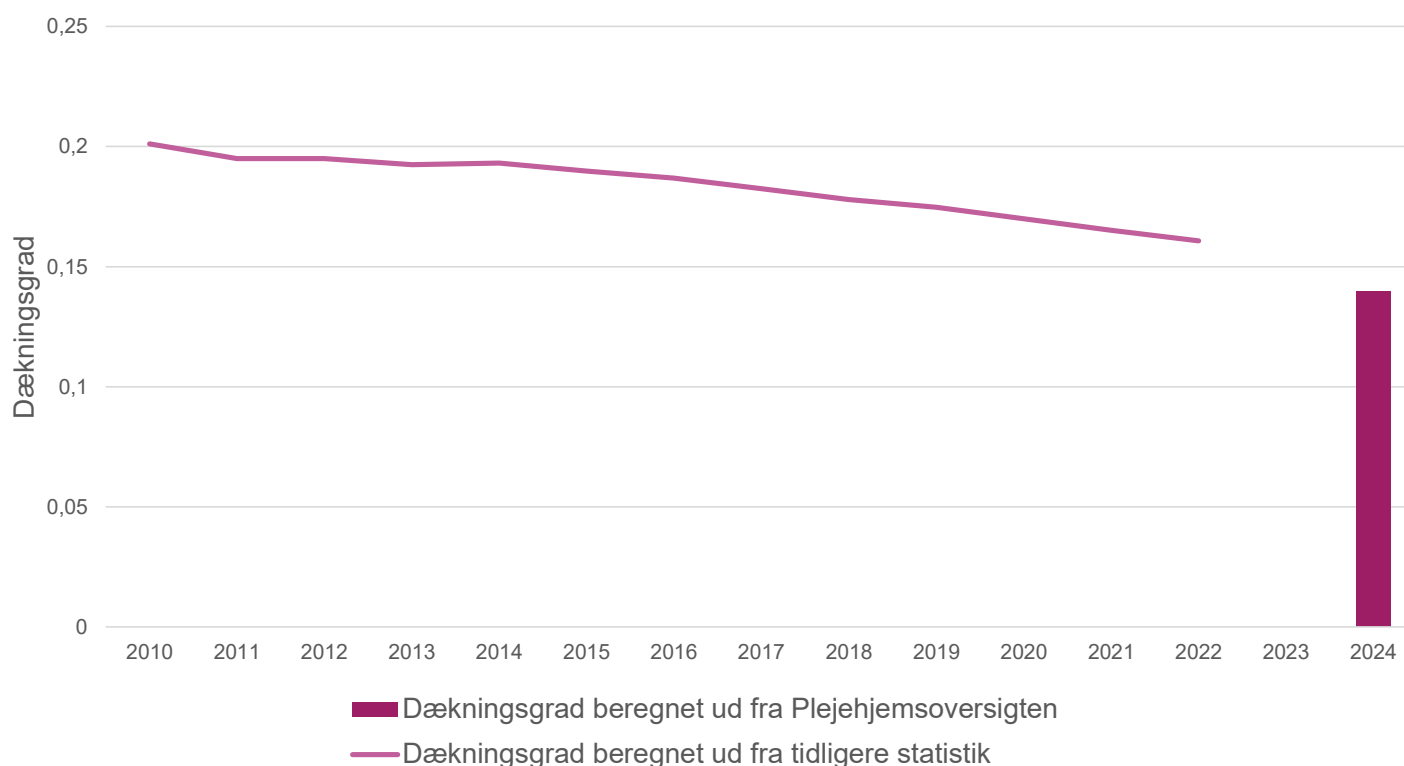
Stor forskel i dækningsgrad mellem kommuner

Kilde: Ældre Sagens opgørelse på baggrund af data fra Plejehjemsoversigten.

Dækningsgraden for plejeboliger er faldende

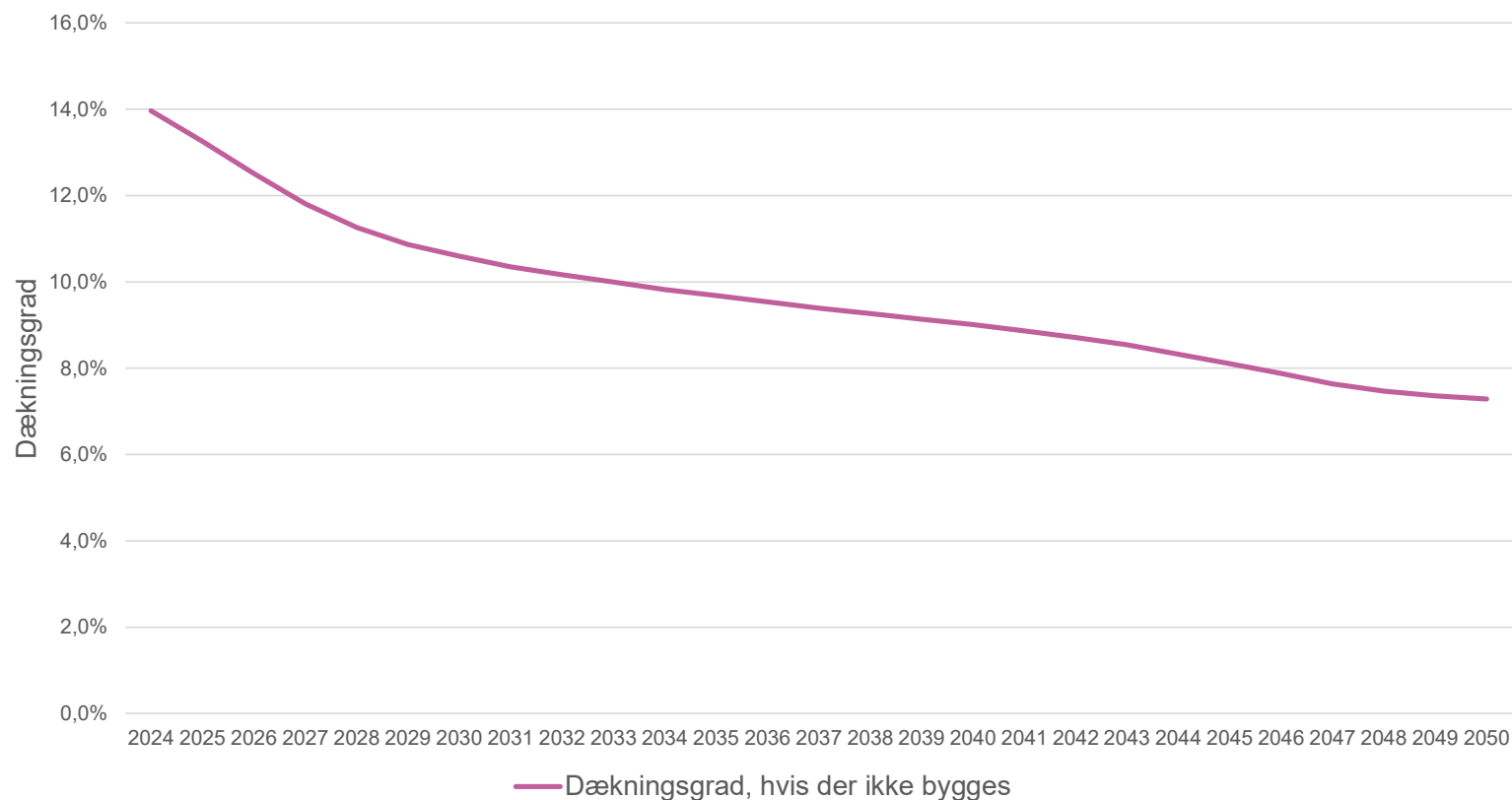
DER ER 14 PLEJEHJEMSPLADSER PR. 100 80+ ÅRIG I 2024 PÅ LANDSPLAN. I 2010 VAR TALLET 20.

Kilde: Ældre Sagens beregninger baseret på oplysninger fra Danmarks Statistik og Plejehjemsoversigten

Dækningsgraden falder yderligere, hvis der ikke bygges

UDVIKLING I DÆKNINGSGRAD, HVIS ANTALLET AF PLEJEHJEMSPLADSER ER UÆNDRET (SOM I 2024)

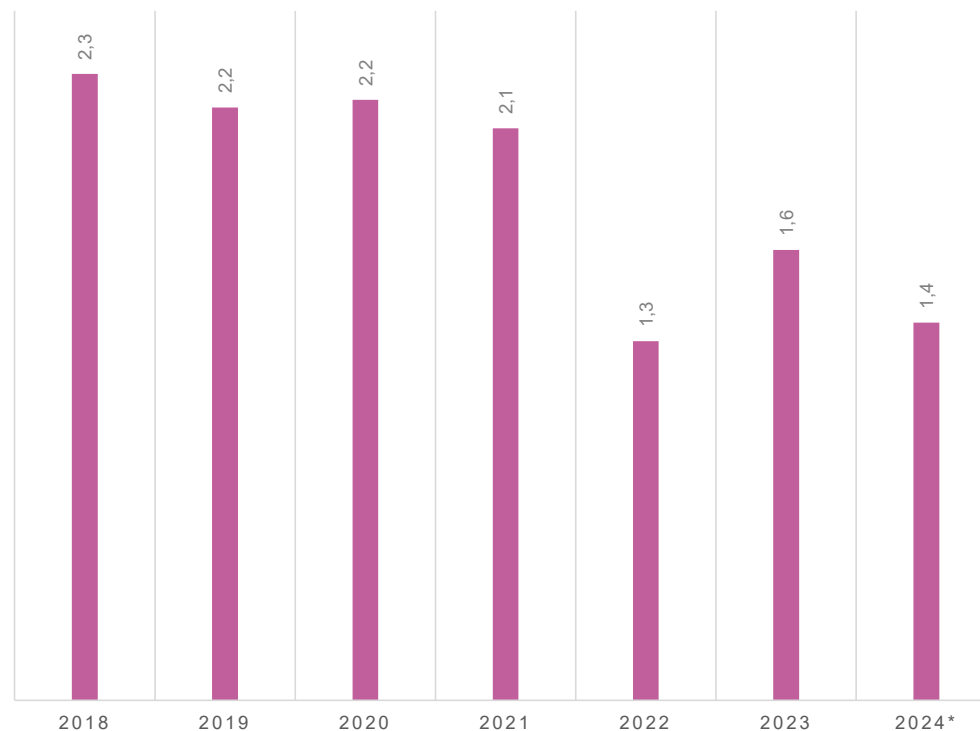

Kilde: Ældre Sagens beregninger baseret på oplysninger fra Danmarks Statistik og Plejehjemsoversigten

Anlægsudgifter på ældreområdet

- Kommunernes udgifter til etablering og udbygning af plejeboliger defineres som anlægsudgifter i kommunernes regnskaber og budgetter.
- Kommunerne kan sikre, at der er tilstrækkeligt med plejeboliger ved at bygge kommunale plejeboliger og/eller få private til at bygge friplejeboliger. Opførelsen af friplejeboliger vil i mindre grad påvirke kommunernes anlægsudgifter.
- For kommunerne samlet set er anlægsudgifterne på ældreområdet faldet i de senere år på trods af plejeboligmangel (se figur til højre).
- Kommunernes anlægsudgifter på ældreområdet omfatter også udgifter til vedligeholdelse af eksisterende plejeboliger, større anskaffelser som fx indkøb af velfærdsteknologi samt evt. opførelse og udbygning af ældreboliger mv.

KOMMUNERNES BRUTTOANLÆGSUDGIFTER PÅ ÆLDREOMRÅDET (HOVEDKONTO 0-6), MIA. KR. (2024-PRISER)

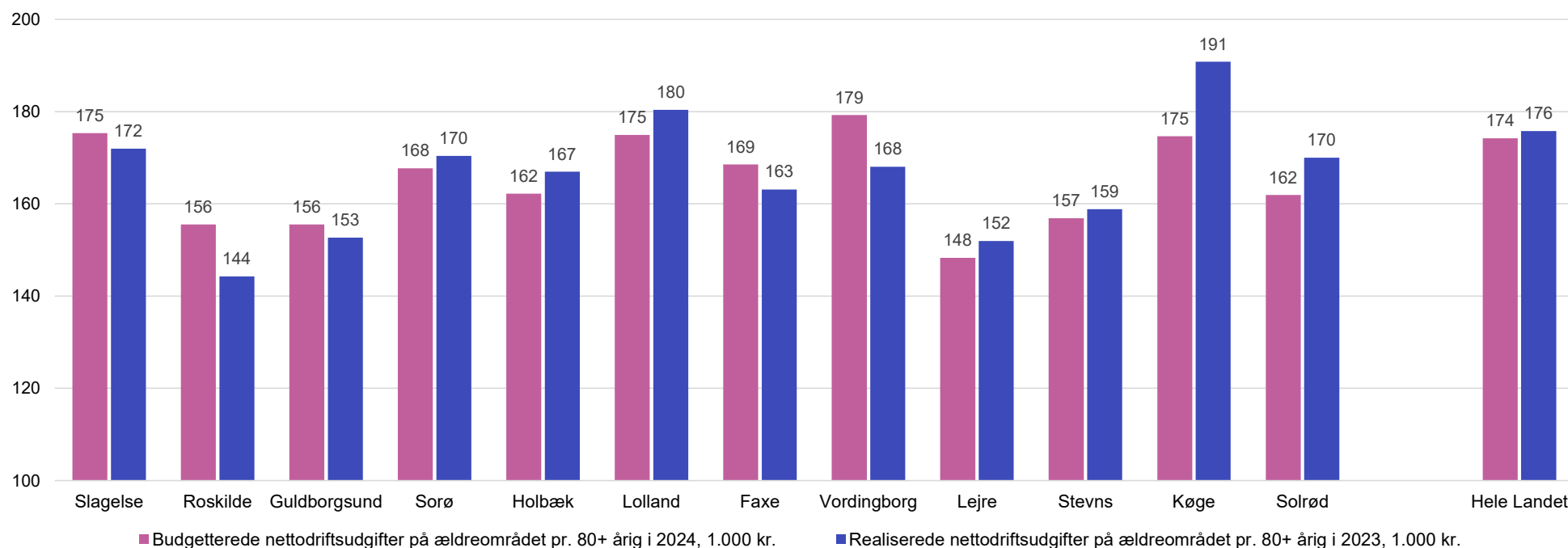

*) Budgettal

Kilde: Ældre Sagens opgørelse på grundlag af tal fra Danmarks Statistik (statistikbanken.dk, REGK31, REGK3E og BUDK34)

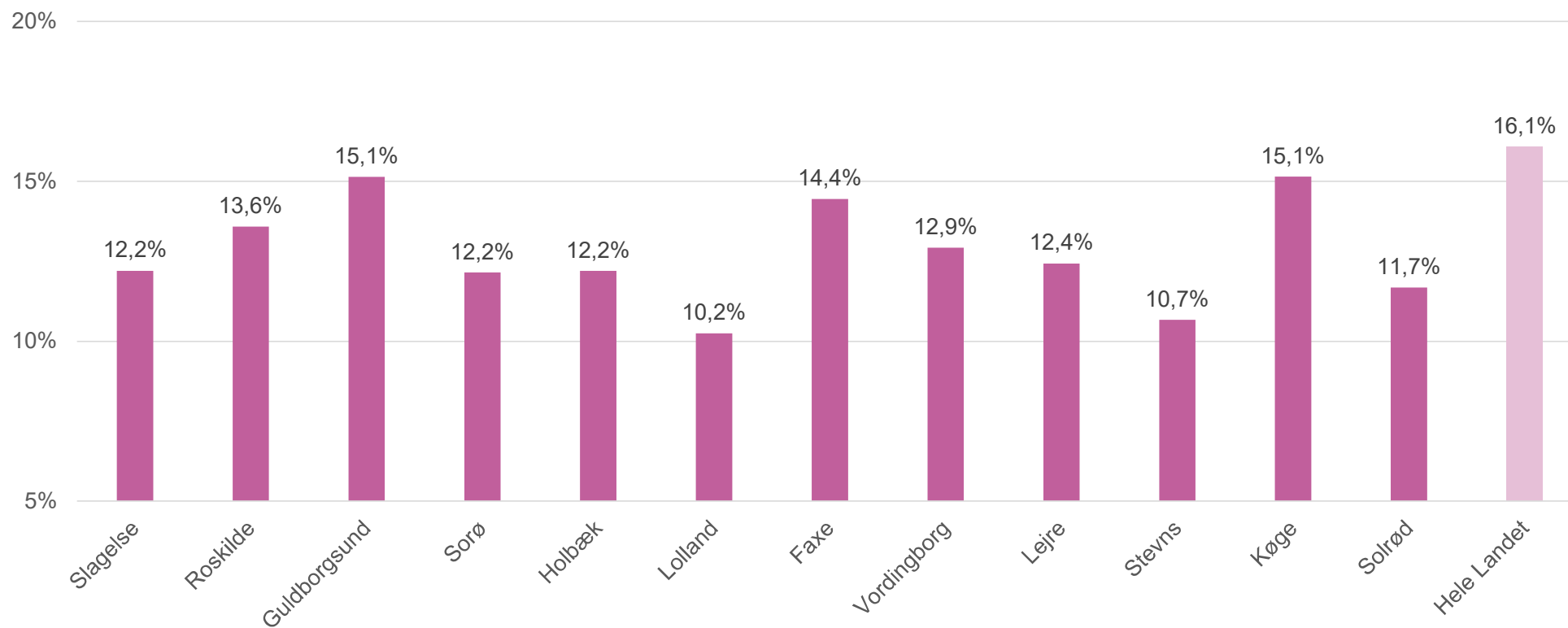
Kommunale tal

Budgetterede vs. realiserede nettodriftsudgifter på ældreområdet pr. 80+ årig i udvalgte kommuner og på landsplan

Kommunetal fortsat

Dækningsgrad pr. 80+ årig i udvalgte kommuner og på landsplan i 2024

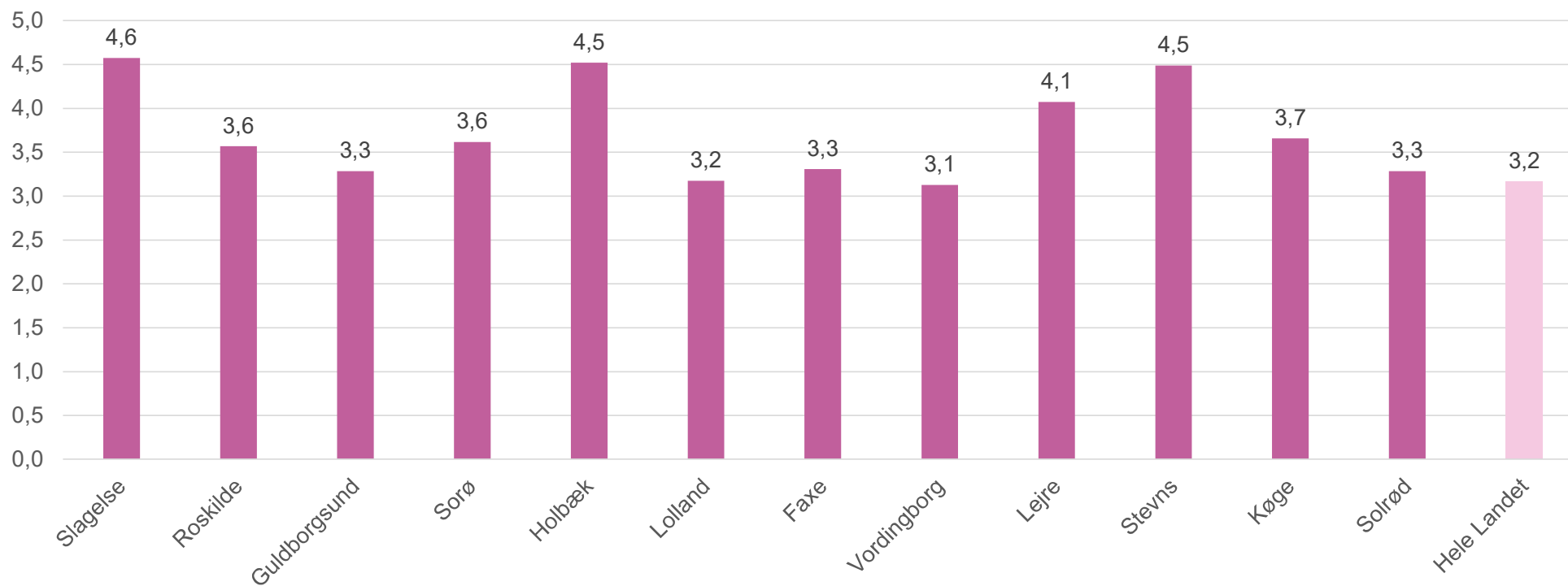
Kommunetal fortsat

Andel 80+ årige, der modtager hjemmehjælp i udvalgte kommuner og på landsplan, 2022

Kommunetal fortsat

Visiterede timer pr. uge til hjemmehjælp pr. 80+ årig hjemmehjælpsmodtager i udvalgte kommuner og på landsplan, 2022

Lokale og landspolitiske aktiviteter

Lokale:

Sætte flere plejehjemspladser på dagsorden

- Brug inspirationsmaterialet
- Vær med til at afdække mørketal
- Hold borgermøder, skriv debatindlæg, tag emnet op med politikere, embedsmænd og borgere

Landspolitiske:

- Debatindlæg
- Finanslovsforslag
- Med til møder med partiordførere m.v.

Dialog ved bordene

Hvordan ser det ud i jeres kommuner med dækningsgrad?

Er det behovet for plejehjemspladser noget der optager borgerne i jeres kommune?

Indgår Fælles indsats i arbejdet i jeres ældrepolitiske grupper?

Kort opsamling

Kommunale data og nøgletal – kilder til viden

[Udgifter til ældre pr. 67+-årig - Sammenlign med andre kommuner, landsgennemsnit m.m. - Middelfart Kommune - KommuneGuiden \(kommuneguiden2.dk\)](#)

KÆLD og vejledning til KÆLD (er p.t under opdatering) ligger her: [Materialer fra Kommunalvalget 2021 \(ældresagen.dk\)](#)

[Artikelside \(ældresagen.dk\)](#)

Kommunale dataark til brug i.f.m. budgetforhandlingerne 2024.– status i udviklingsarbejdet – der holdes 3 møder rundt i landet hvor der samles input fra de ældrepolitiske frivillige

Eksemplet fra Hørsholm

Kommuneguiden

Ældre Sagen

FAKTA OM DE DANSKE KOMMUNER

KØBENHAVN | FAKTA | FORSIDE

Fakta om København Kommune

Få god og nyttig viden om København Kommune. Hvem bor der? Hvad koster boligerne? Hvordan er kommunalbestyrelsen sammensat? Klik ind og læs mere om København Kommune.

Indbyggerne

Den 1. januar 2024 boede der 659.350 indbyggere i København Kommune. Kommunens samlede areal er på 90 km². Det giver en befolkningstæthed på 7.255 indbyggere pr. km².

KØBENHAVN | FAKTA | FORSIDE

Fakta om København Kor
Få god og nyttig viden om Køl
kommunalbestyrelsen samme

FAKTA

- Skat
 - Bolig
 - Børn & Pasning
 - Skole & Uddannelse
 - Kultur & Fritid
 - Ældreservice
 - Kriminalitet
 - Kommunens økonomi
 - Indbyggere & Politik
 - Region Hovedstaden
- ## VEJVISER
- ## VALG
- ## SATSER & BELØB
- ## VÆLG KOMMUNE

Ældre Sagen

Kommuneguiden om Middelfart

Fakta om Middelfart Kommune

Få god og nyttig viden om Middelfart Kommune. Hvem bor der? Hvad koster boligerne? Hvordan er kommunalbestyrelsen sammensat? Klik ind og læs mere om Middelfart Kommune.

Indbyggerne

Den 1. januar 2024 boede der 40.158 indbyggere i Middelfart Kommune. Kommunens samlede areal er på 299 km². Det giver en befolkningstæthed på 134 indbyggere pr. km².

Førtidspensionister i alt (2023) 1.594

Ældreservice, pladser

Pladser i beskyttede boliger pr. 1.000 65+/67+-årige (2022)	-
Pladser i ældreboliger pr. 1.000 65+/67+-årige (2022)	12,0
Pladser i plejeboliger pr. 1.000 65+/67+-årige (2022)	28,5
Pladser på plejehjem/plejecentre pr. 1.000 65+/67+-årige (2022)	-

Ventetid til plejehjem og plejeboliger

Personer på venteliste i alt (2022)	135
Gennemsnitlig ventetid til plejebolig (2022) Dage	16

Ældreservice, egenbetaling

Betaling for forplejning i plejebolig m.v. pr. md. (abs) (2023)	3.954,00 Kr.
Betaling for udbragt mad pr. dag (abs) (2023)	53,00 Kr.

Ældreservice, kommunens udgifter

Udgifter til ældre pr. 67+-årig (2023)	40.201 Kr.
Udgifter til ældre samt til voksne med særlige behov pr. 18+-årig (2023)	18.483 Kr.

Ældreservice

Se antallet af pladser på plejehjem og i ældreboliger, hvad madudbringning koster, antallet af pensionister og hvor mange penge kommunen bruger på ældreservicen. Du kan også følge tallenes udvikling år for år. Er kommunens tal højere eller lavere end fx nabokommunernes? Klik på [📊](#) og find svaret.

De ældre borgere

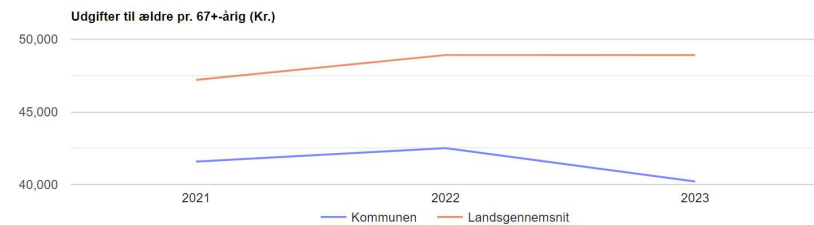
9.841 af kommunens borgere er over 65 år. Det svarer til 24,5 % af det samlede indbyggertal. 8.576 borgere modtager folkepension. 290 dyrker "Ildræt for seniorer".

Kommunen bruger i 2023 40.201 kr. pr. borger over 67 år. Har du eller en af dine pårørende behov for en plejebolig, så er der en gennemsnitlig ventetid på 16 dage.

222 kvinder og 117 mænd i kommunen er over 90 år.

Udgifter til ældre pr. 67+-årig (2023)

Se udviklingen og sammenlign "Udgifter til ældre pr. 67+-årig 2023" i Middelfart Kommune med landets øvrige kommuner, nabokommunerne og kommunerne i Region Syddanmark.

Dialog ved bordene

- Hvor meget erfaring har I med at inddrage kommunale data og tal i jeres indflydelsesarbejde?
- Hvilke muligheder giver det at inddrage disse og hvilke udfordringer?

FROKOST

Ny ældrelov; hvad ved vi?
Oplæg v. Per Tostenæs,
afd. for Samfundsanalyse

Ældre Sagen har kæmpet for en "New Deal"

Behov for et 360-
graders eftersyn af
ældreplejen

Hjemmet som en
banegård

Manglende
samarbejde med
pårørende

Minuttyranni og
regnearksledelse

En ældrelov med få bærende værdier

DET HAR ÆLDRE SAGEN PÅVIRKET

Selvbestemmelse
for den ældre

Kontinuitet og
faste tværfaglige
teams

Klar forventning til
samarbejde med
pårørende

Selvbestemmelse

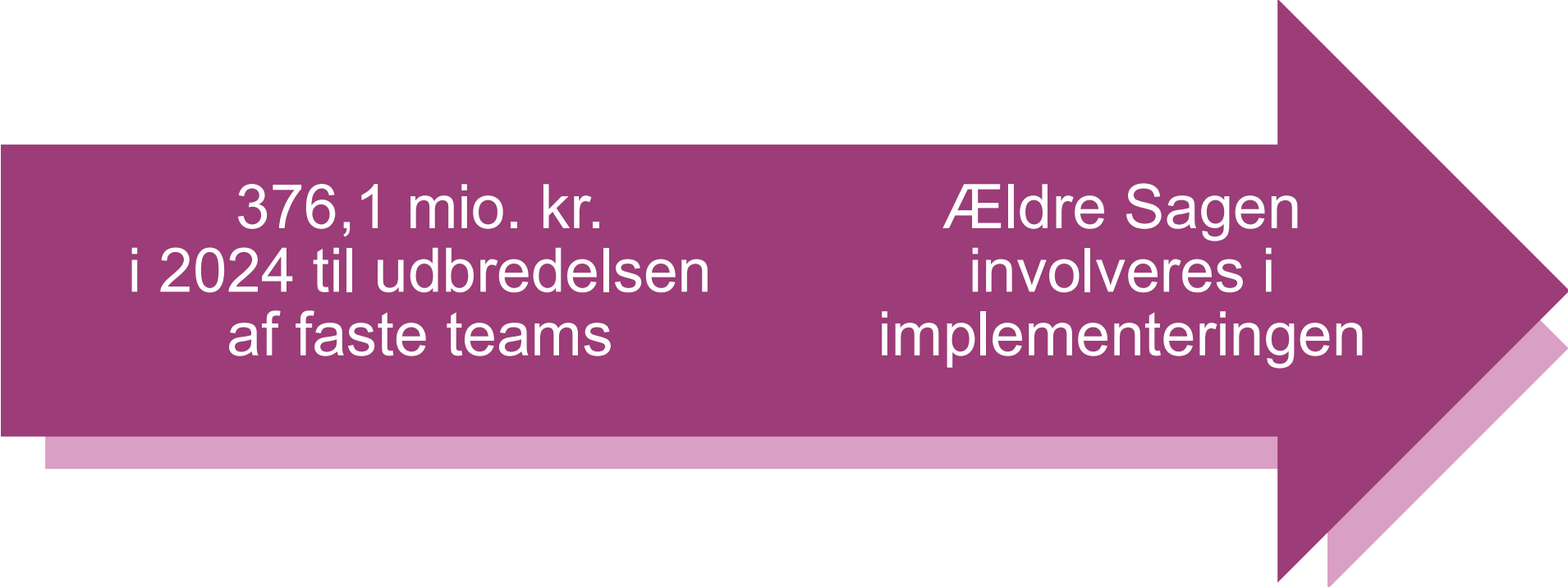
STYRKET FRIT VALG, GENNEMSIGTIGHED OG KVALITET

Det frie valg skal kunne udøves på oplyst grundlag, derfor:

- Udvikles kvalitetsindikatorer, som skal fremgå på plejehjemsoversigten samt en forbedret søgefunktion
- Skal offentlige- og private plejehjems økonomi være tilgængelig
- Udvikles der et partnerskab om meningsfulde data i ældreplejen. Ældre Sagen indgår i dette partnerskab

Udbredelsen af faste teams

DET HAR ÆLDRE SAGEN PÅVIRKET

376,1 mio. kr.
i 2024 til udbredelsen
af faste teams

Ældre Sagen
involveres i
implementeringen

Lokalplejehjem – en ny type plejehjem

Fra 1. januar 2025 kan kommunerne etablere eller omlægge kommunale plejehjem til lokalplejehjem

Lokalplejehjem skal styres af bestyrelser, som består af repræsentanter fra lokalmiljøet og lokale erhvervsliv

Der afsættes 120 mio. kr. fra 2024-2027 til understøttelse af arbejdet med lokalplejehjem

Den enkelte borger er sikret den hjælp, vedkommende har brug for, og eventuelle tilkøbsydelse vil ligge udenfor hjælpebehovet

Velfærdsteknologi

DET HAR ÆLDRE SAGEN PÅVIRKET

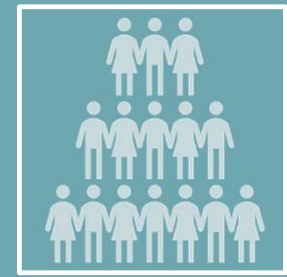
Udarbejdelse af en national strategi for udbredelse af velfærdsteknologi i ældreplejen

Der afsættes 39 mio. kr. fra 2024-2027 til strategien

Ældre Sagen vil sidde med i det tilhørende partnerskab

Ældre Sagens frivillige vil hjælpe og understøtte borgernes anvendelse af velfærdsteknologi. Der afsættes 1. mio. årligt

Tættere samspil med pårørende

DET HAR ÆLDRE SAGEN PÅVIRKET

Pårørende skal anerkendes og ses som en ressource i at skabe klarhed om den ældres ønsker og behov

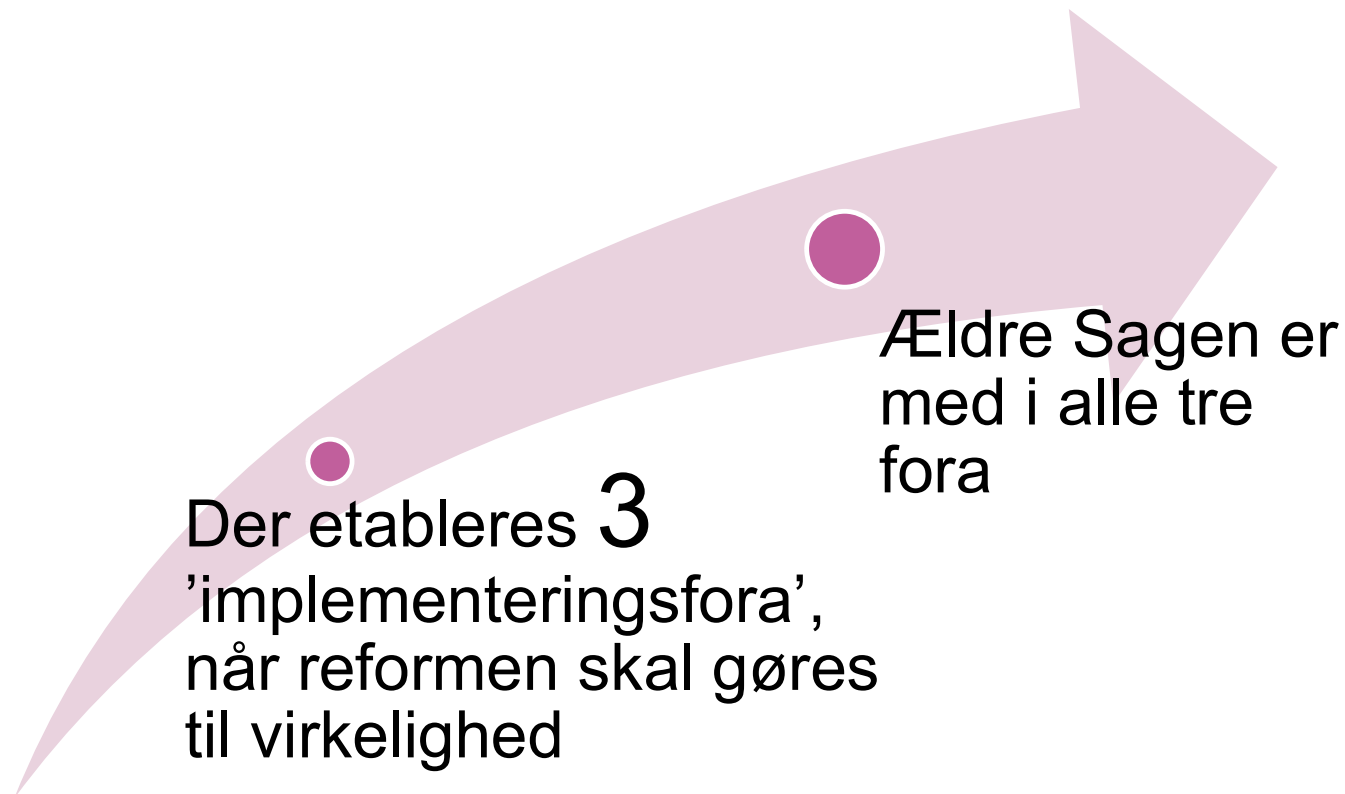
Klar forventning til etablering af samarbejde med pårørende i forbindelse med tildeling og udførsel af hjælp

Pårørende skal have tilbud om afløsning og aflastning, hvis de passer en ældre med nedsat funktionsevne

Realisering af aftalen

DET HAR ÆLDRE SAGEN PÅVIRKET

Sundhed i ældrereformen

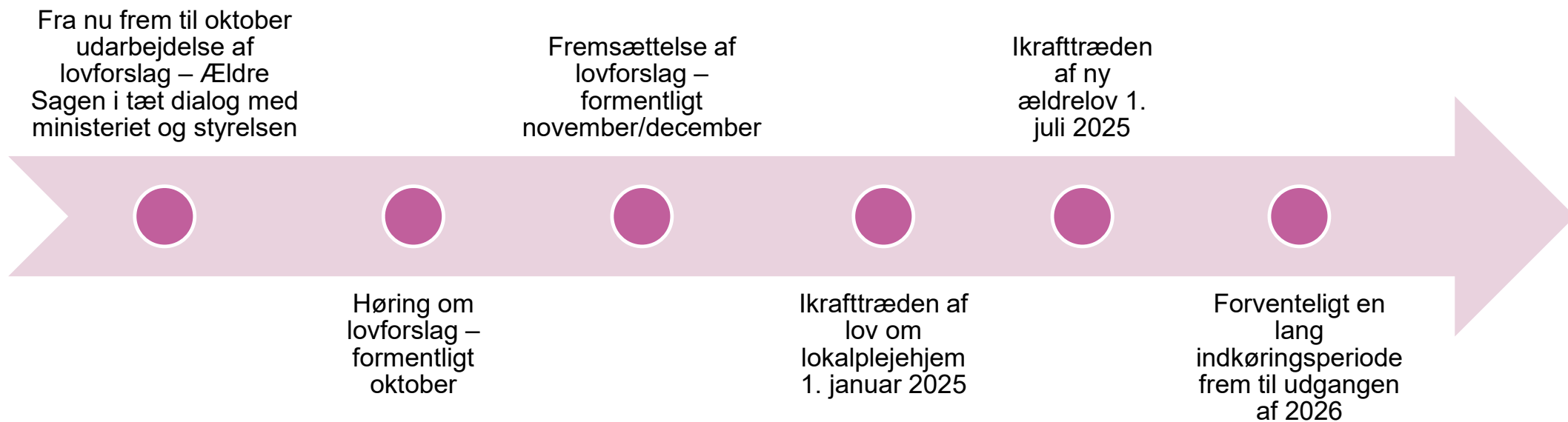
DET HAR ÆLDRE SAGEN PÅVIRKET

For at skabe sammenhæng mellem sundhedsområdet og ældreplejen vil regeringen invitere til drøftelser med Folketingets partier som opfølgning på afrapportering fra Sundhedsstrukturkommissionen

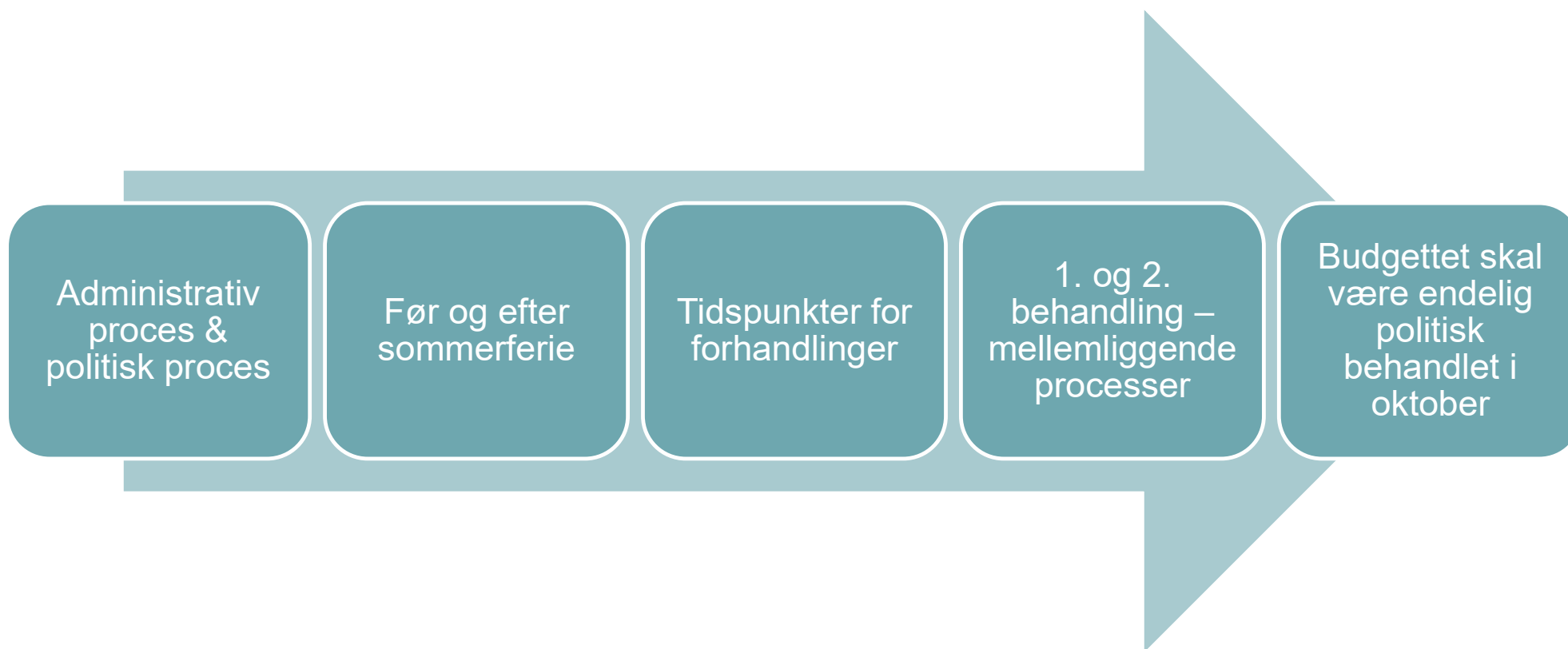
Ældreloven i den kommende periode

PROCES

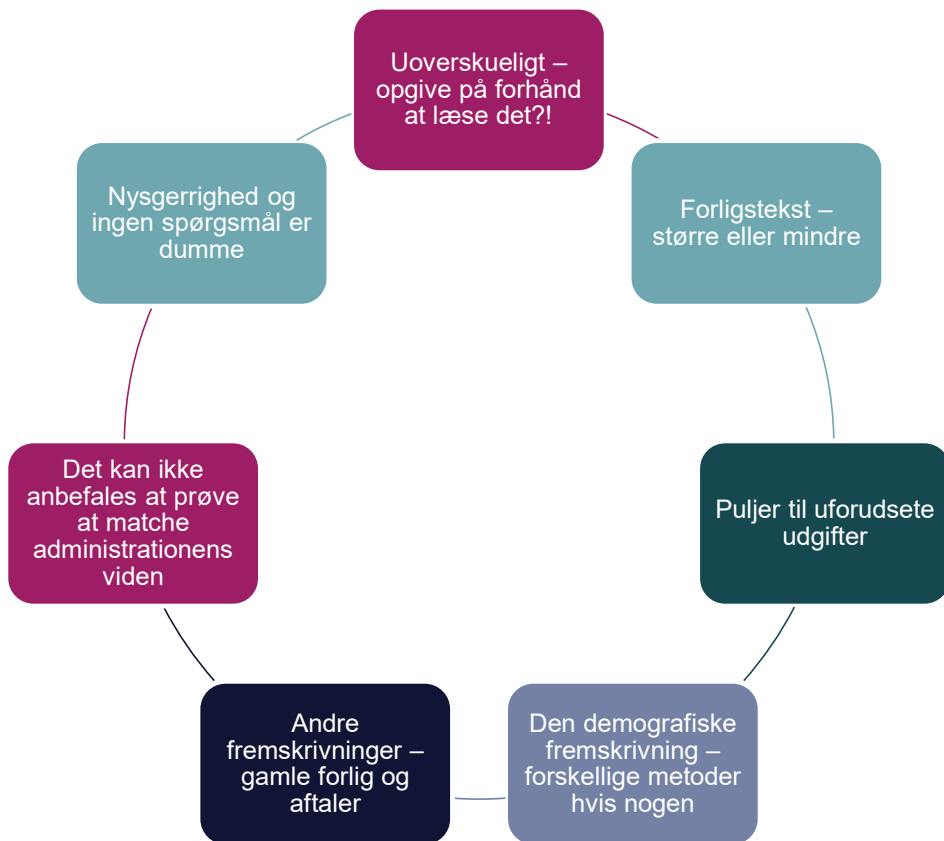
Budgetprocessen i kommunerne

HVAD KAN MAN GØRE FOR AT FÅ INDFLYDELSE LOKALT?

Hvordan læser man budgettet?

HVAD KAN MAN GØRE FOR AT FÅ INDFLYDELSE LOKALT?

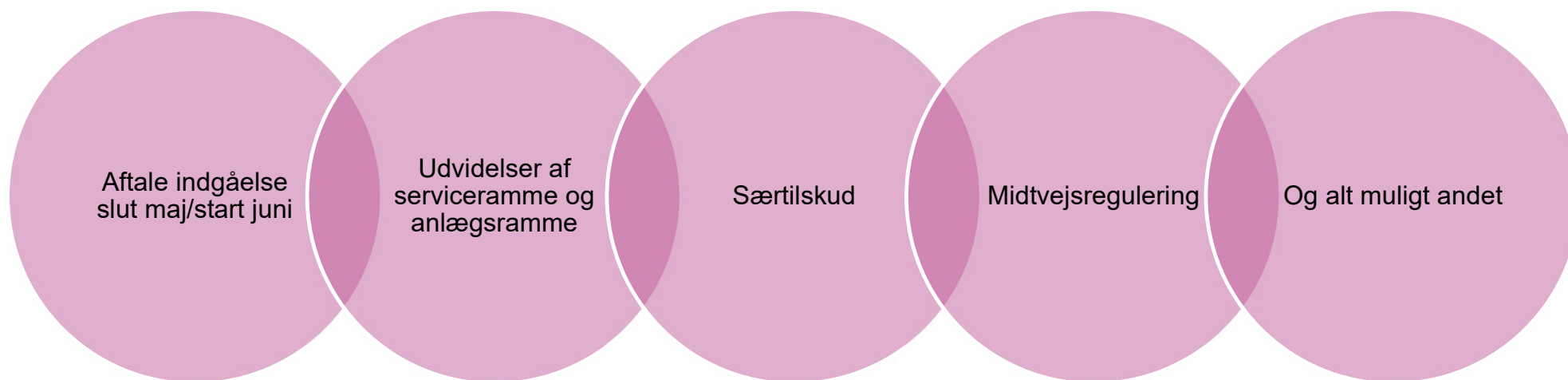

Indtægter/udgifter

- Skatter – løft kan medføre sanktioner
- Udligningsordningen
- Bloktilskud og Særtilskud
- Overførselsudgifter, driftsudgifter og anlægsudgifter
- Puljer
- Medfinansiering

Aftale mellem KL og Regeringen

HVAD KAN MAN GØRE FOR AT FÅ INDFLYDELSE LOKALT?

Sæt ældrepolitik på dagsordenen – inspiration til det lokale indflydelsesarbejde

	ANLEDNINGER Er der noget, vi skal reagere på?	RELATIONER Hvem kan styrke vores gennemslagskraft?	HANDLINGER Hvad kan vi gøre for at lykkes?
Møder med embedsmænd og/eller politikere	<ul style="list-style-type: none"> • Ældre Sagens mærkesager og viden fx lokale tal • Kommunalvalg • Sager i medier • Sager rejst af pårørende, bruger/pårørenderåd, borgere, andre m.v. • Møder om frivillighed og Ældre Sagens frivillige 	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunalpolitikere • Kommunale embedsmænd • Kommunale ledere, institutionsledere, medarbejdere m.v. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vær i jævnlig kontakt med aktivitetsledere indenfor de forskellige frivilligområder. Få deres viden om forholdene for de svækkede ældre i kommunen. • Brug denne viden i møder med politikere og embedsmænd til at underbygge jeres synspunkter og mærkesager. • Aftal og gennemfør periodiske møder med politikere og embedsmænd.
Borgermøder	<ul style="list-style-type: none"> • Ældre Sagens mærkesager og viden fx lokale tal • Folketingsvalg eller kommunalvalg • Forhandlinger om budgetter/besparelser/forringelser • Lukning af aktiviteter fx på plejehjem 	<ul style="list-style-type: none"> • Andre organisationer fx patientforeninger, bruger/pårørende-råd, handicapforeninger m.fl. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakte andre aktører om de vil være med til at arrangere mødet. • Inviter politikere, presse, medlemmer og borgere.
Debatindlæg	<ul style="list-style-type: none"> • Ældre Sagens mærkesager og viden fx lokale tal • Sager i medier • Sager rejst af pårørende, bruger/pårørenderåd, borgere, andre m.v. • Forhandlinger om budgetter/besparelser/forringelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalavisernes journalister og redaktører • Administratorer af lokale Facebook-sider og online-aviser 	<ul style="list-style-type: none"> • Mød op på de lokale redaktioner og præsenter jer. • Sæt debatindlæg på dagsordenen på bestyrelsesmøder – hver gang.
Events og stande ved arrangementer	<ul style="list-style-type: none"> • Valg • Aktuelle politiske emner • Hvervning af frivillige og annoncering af tilbud • Ældre Sagens fødselsdag • Torvedage, markeder og byfester 	<ul style="list-style-type: none"> • Andre organisationer fx patientforeninger, bruger/pårørende-råd, handicapforeninger m.fl. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planlæg i god tid. • Tænk andre aktører og presse ind fra starten. • Skab blikfang med Ældre Sagen roll ups m.v. • Inviter pressen, politikere og embedsmænd • Inviter borgere via medier, hjemmesider, opslag i butikker, offentlige mødesteder m.m.
Aktivisme	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuelle politiske emner • Forhandlinger om budgetter/besparelser/forringelser • Varslede besparelser/forringelser • Lukning af aktiviteter fx på plejehjem 	<ul style="list-style-type: none"> • Andre organisationer fx patientforeninger, bruger/pårørende-råd, handicapforeninger m.fl. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planlæg i god tid. • Tænk andre aktører og presse ind fra starten. • Skab blikfang med Ældre Sagen roll ups m.v. • Inviter pressen, politikere og embedsmænd • Inviter borgere via medier, hjemmesider, opslag i butikker, offentlige mødesteder m.m.
Uddeling af materialer	<ul style="list-style-type: none"> • Ældre Sagens mærkesager og viden fx lokale tal • Aktuelle politiske emner 	<ul style="list-style-type: none"> • Opbyg relationer til fx biblioteker, læger, apoteker, klinikker m.v. 	<ul style="list-style-type: none"> • Læg materialer på offentlige steder såsom biblioteker og på fx plejehjem og i venteværelser afhængigt af målgruppen. • Få hjælp til materialeproduktion • Bestil materialer i god tid. • Benyt kontaktpersoner til at dele materiale ud/lægge det frem.

Opgaver i det lokale indflydelsesarbejde

FORMÅLET SYNLIGGØRE ÆLDRE SAGENS MÆRKESAGER BL.A. OM VÆRDIG ÆLDREPLEJE, SAMMENHÆNG I SUNDHED OG AT SÆTTE ÆLDRES FORHOLD PÅ DEN LOKALPOLITISKE DAGSORDEN

- Følg med på Ældre Sagens hjemmeside og på Frivilligportalen og i de ugentlige nyhedsmail. Vores kanaler til at formidle til jer.
- Deltag i distriktsdage og få den nyeste viden
- Følg med i den lokale fortolkning af udfoldelsen af ældrereform og reform på sundhedsområdet
- Drøft hvordan I lokalt kan bruge indflydelseskemaet til at hente inspiration til lokale handlinger

Hvordan arbejder I lokalt med ældrepolitik?

Dialog, relationer og samarbejdsaftaler med politikere og embedsmænd

- Aftale kontinuerlige møde med politikerne (udvalget, udvalgsformanden og/eller borgmester)
- Lave partnerskabsaftaler hvor samarbejdet bliver formaliseret.
- I tager initiativet – hvis det ikke kommer den anden vej fra
- Etablere et konstruktivt samarbejde med Ældrerådet/Seniorrådet
- Den gode relation bliver skabt i fredstid

Hvordan arbejder I lokalt med ældrepolitik?

Hørings svar og deltagelse i udviklingsarbejder

- Udarbejde hørings svar ifm. forskellige politiske beslutninger som eksempelvis budgetforlig, lukning af plejehjem, nye struktur på demensområdet mv.
- Send hørings svar – også selv om I ikke formelt set er høringsberettede
- Deltage i udviklingsarbejde som eksempelvis udarbejdelse af ny værdighedspolitik, seniorpolitik, demenspolitik, digitaliseringspolitik, sundhedspolitik mv. – hvis I bliver inviteret

Hvordan arbejder I lokalt med ældrepolitik?

Indsamler historier om den oplevede virkelighed

- Indsamler historier, oplevelser og cases om borgernes oplevelser af ældreplejen.
- Fokus både på de ældre og deres pårørende.
- Samarbejder med de social-humanitære frivillige ift. at finde cases som kan bruges i det politiske indflydelsesarbejde.
- Politikerne er ofte uvidende om, hvad der faktisk forgår ude i ældreplejen. Det skal vi hjælpe dem med at få et indblik i.
- Vi skal oplyse politikerne om hvilke store menneskelige konsekvenser, der beslutninger kan have.

Lokalpolitiske resultater i 2023

Eksempler på lokalpolitiske beslutninger, som Ældre Sagen har haft indflydelse på:

- Herning Kommune trækker besparelser 20 mio. på ældreområdet tilbage.
- Aarhus Kommune afsatte midler til en ny nødkaldsordning.
- Haderslev Kommune ændrede holdning og vil nu gøre det lettere at få en ældrebolig og tilføre flere midler til området.
- Helsingør Kommune bevarede et værested for yngre og hjemmeboende mennesker med demens.
- Hedensted Kommune øgede bevillingen til praktisk hjælp og undgik andre besparelser ifm. budgetforlig 24 .

Hvad kan I få støtte til fra Ældrepolitisk team?

Planlægge og afholde møder med politikere og kommunale chefer.

Planlægge og afholde events som borgermøder, demonstrationer mv.

Udarbejde pressemateriale og kontakt med lokale og regionale medier.

Udarbejde informationsmateriale - som løbende uploades på Frivilligportalen.

Planlægge og afholde ældre- og sundhedspolitiske temadage.

Sparre omkring den lokale indsats via mail, telefon og deltagelse i møder – fysiske eller via virtuelle.

Bidrage med data om kommuner og regioner og indsamle cases blandt lokale ældre og pårørende – evt. i samarbejde med social-humanitære frivillige.

Gruppearbejde –varighed 40 minutter

START MED AT VÆLGE EN I GRUPPEN, DER KAN PRÆSENTERE GRUPPENS ARBEJDE I PLENUM.

Opgaven er:

Hvilke emner og hvilke aktiviteter er de vigtigste i jeres lokalpolitiske arbejde i 2024?

Hvad er det første I vil tage op i lokalafdeling/KOU?

Kaffepause

Oplæg om pårørende og civilsamfund v. chefkonsulent Per Tostenæs, afd. for Samfundsanalyse

Presset på
pårørende
vokser

Ældre Sagen har fokus på pårørende

1.132.000

danskere er pårørende

Kilde: Voxmeter, 2021

94%

hjælper en,
der modtager
hjemmehjælp

96%

oplever, at deres
opgaver er vokset

46%

løser opgaver, som kommunen
har bevilget hjælp til

Kilde: Danmarks Statistik, 2024

Det slider at være pårørende

Ældre Sagens undersøgelse fra januar 2024 viser bekymrende stigning i pårørendes psykiske belastning og deres fysiske helbred.

Oplever forringet psykisk helbred

43%
2015

62%
2023

23%
2015

Oplever dårligere
fysisk helbred

36%
2023

Pårørende hjælper bl.a. med

- Praktiske gøremål
- Psykisk støtte
- Lægebesøg
- Kontakt til offentlige myndigheder
- Økonomi
- Transport
- Motivation

78%

oplever et stigende
hverdagspres

82 %
oplever ikke at
blive inddraget af
hjemmehjælpen

Færre pårørende
ved, hvem de skal
kontakte i
hjemmehjælpen

57 %
Oplever en
indvirkning på deres
beskæftigelses-
situation

Ældre Sagen

Ældre Sagens tilgang til ældrelov og frivillighed

TENDENSER I UDVIKLINGEN AF FRIVILLIGHED OG CIVILSAMFUNDSOPGAVER

Pårørende og frivillige skal **ikke** overtage kommunale opgaver

Frivillighed skal ske ud fra **lyst** til at hjælpe – ikke ud fra behov for dækning af kommunale opgaver

Samarbejde med pårørende og civilsamfund

Krav til samarbejde med- og inddragelse af pårørende.

Krav om øget og bedre samarbejde mellem kommunerne og civilsamfundet.

- Ældre Sagens lokalafdelinger

Medieindsats: Vi har skabt et medie billede om pårørende

26/01/2024 KL. 05:00

Jyllands-Posten

De pårørende slides ned af flere opgaver hos de ældre. Det går ud over helbredet og arbejdslivet

En ny stor undersøgelse viser en »rystende« udvikling, når det gælder voksne børn til ældre, der modtager hjemmehjælp.

Administrerende direktør i Ældre Sagen Bjarne Hastrup. Foto: Mads Claus Rasmussen/Ritzau Scanpix

SJÆLLAND | DEBAT SJÆLLAND

Sjællandske Nyheder

Ældres pårørende slider sig syge

Så pårørende behøver ikke længere at løse plejeopgaver, når udspillet har været ude og virke, som det skal?

- Ikke medmindre man vil og har lyst. Man skal ikke føle det som et krav, siger ministeren.

Det er ellers ganske almindelig praksis, at børnene, manden eller konen føler, at de er nødt til at hjælpe med at pleje gamle eller syge familiemedlemmer.

94 procent af voksne børn hjælper et familiemedlem, der modtager hjemmehjælp. 46 procent af dem løser opgaver, kommunen har bevilget hjemmehjælp til, viser en undersøgelse, Ældresagen har lavet.

Organisationer: Husk de pårørende i ny ældrereform. Ellers kan én syg blive til to

Seniormonitor

Ældre Sagen har spillet en central rolle i forhandlingerne om ældrereformen

§ 20-spørgsmål

134. Det foreslås, at et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund skal være bærende værdier i en ny ældrelov. Hvordan skal det mere præcist sikres, at det sker, når der ikke opsættes nogle hegnspæle for eller krav til samspillet eller afsættes særskilt finansiering til formålet? Vedr. bilag 27. Initiativ 16 om tættere samspil med civilsamfund og pårørende. (DD)

Tættere samspil med pårørende

Aftalepartierne er enige om at anerkende den vigtige rolle, pårørende spiller i mange ældres liv. Det afspejles bl.a. i ældrelovens bærende værdier, helhedspleje og øget selvbestemmelse, som indebærer en ny tilgang til inddragelse af pårørende. Pårørende skal i højere grad ses som en ressource i forhold til at skabe klarhed om den ældres ønsker og behov og i den løbende tilrettelæggelse af hjælp og pleje.

Aftalepartierne anerkender samtidig, at det kan være hårdt at være pårørende til svækkede ældre, og pårørende skal derfor ligesom i dag have tilbud om afløsning og aflastning, hvis de passer en ældre med nedsat funktionsevne. Det kan fx være en ægtefælle, der passer en pårørende med demens. For at understøtte det gode pårørendesamarbejde udarbejdes der vejledninger til medarbejdere og ledere fsva. god praksis i samarbejde og inddragelse af pårørende. Endvidere udarbejdes der lettilgængelig information målrettet både borgere og deres pårørende, der skal fungere som støtte og rådgivning til at navigere i ældreplejen.

Der vil på baggrund af ovenstående være en klar forventning til etablering af samarbejde med pårørende i forbindelse med tildeling og udførsel af hjælpen i det omfang, den enkelte ældre såvel som pårørende ønsker det.

Aftaletekst - Ældrereform

Forespørgsel nr. F 21

Forespørgselsdebat

Anmeldt den 30. januar 2024

Af *Marlene Harpsøe* (DD), *Karina Adsbøl* (DD) og *Jens Henrik Thulesen Dahl* (DD):

Vil indenrigs- og sundhedsministeren, social- og boligministeren og ældreministeren oplyse, hvad regeringen agter at gøre for at sikre, at pårørende i højere grad kontaktes, inddrages og støttes, når deres kære modtager ældrepleje, sociale indsatser eller sundhedsfaglig hjælp, hvor de pårørende potentielt kan være en vigtig ressource, men også selv er i risiko for at udvikle sygdom eller mistrivsel som følge af det ekstra pres, der følger, når man ønsker at støtte og hjælpe sine pårørende?

Pårørende i ny ældrelov

AFTALETEKSTEN

Pårørende skal anerkendes for den vigtige rolle, de spiller, og de skal ses som en ressource i at skabe klarhed om den ældres ønsker og behov.

Pårørende skal have tilbud om afløsning og aflastning, hvis de passer en ældre med nedsat funktionsevne.

Der skal udarbejdes vejledninger til medarbejdere og ledere om inddragelse af- og samarbejde med pårørende.

Civilsamfundet i ny ældrelov

AFTALETEKSTEN

Samspillet med lokale fællesskaber og civilsamfund skal være en bærende værdi i en ny ældrelov.

Samspillet skal understøttes gennem vejledninger og nedsættelse af et partnerskab med civilsamfundet, der bl.a. vil se på erfaringer og barrierer for inddragelse af foreningslivet i ældrevelfærden.

Anekdote fra Lolland

Viser vigtigheden i at inddrage
pårørende

Pårørende er forskellige

Pårørende
er ikke én
homogen
gruppe

- Nogle ønsker at hjælpe meget, andre ønsker det modsatte
- Der skal være plads til begge
- Den enkelte ældre skal kunne sige nej til inddragelse af pårørende

Frivillighed i ældrereformen

Der er ligefrem en værdi i regeringens reformudspil:

Værdi om tæt samspil med de pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund

- Tættere samspil med civilsamfund og pårørende
- Frivilligkorps for velfærdsteknologi

Frivillighed

- Kommunerne er i fuld gang med at realisere deres strategier om inddragelse af civilsamfundet og de frivillige.
- Vær obs på Ældre Sagens Frivillighedspolitik
- Fredensborg-modellen

Bærende værdier i Frivillighedspolitikken

Vi har i Ældre Sagen følgende elementer som et bærende fundament for hele vores frivillige virke:

- at frivilligheden er unik, uvurderlig og uerstattelige,
- at frivilligheden er fri
- at frivillig leder frivillige.
- frivillige løser ikke professionelle opgaver
- frivillige løser ikke opgaver, som bortfalder hvis ikke de frivillige er til stede

Dialog ved bordene

- Hvad er jeres bedste erfaringer med samarbejde med kommunen om frivillige?
- Hvor ser I udfordringerne?

Opsamling på dagens program

KORTE MØDER

Hvad tager jeg med hjem?

Hvad får jeg lyst til at gøre som det første?

Hvad er jeg mest tilfreds med fra dagen i dag.